
BUTLLETÍ DEL CONSELL GENERAL DELS JOVES

Número 2/3 – 31 de març del 2025

SUMARI

1. INTRODUCCIÓ	2
2. PROPOSICIONS DE LLEI	
2.1. Proposició de llei per a la reducció dels preus de l'habitatge.	2
2.2. Proposició de llei per a l'ampliació de serveis i la millora de la qualitat de vida de la gent gran d'Andorra.	3
2.3. Proposició de llei sobre el Pla d'emergència davant els riscos naturals a Andorra.	4
2.4. Proposta de llei per a la formació i ús responsable de la intel·ligència artificial en l'àmbit educatiu.	6
2.5. Proposició de llei de protecció de la salut mental digital dels joves del Principat d'Andorra.	7
2.6. Proposició de llei sobre el nou impacte de la intel·ligència artificial a Andorra: Reptes i plantejaments.	8
3. AVÍS	10

1. INTRODUCCIÓ

El dimecres 11 de març del 2026 es van reunir les tres comissions de treball del 24è Consell General dels Joves i van aprovar les següents proposicions de llei que es tractaran, en sessió plenària, el proper dimecres 25 de març.

2. PROPOSICIONS DE LLEI

2.1. Proposició de llei per a la reducció dels preus de l'habitatge

Exposició de motius

Com a joves adolescents, cada dia entenem amb més claredat què és la vida econòmica. Així doncs, un dels problemes que afecten el nostre entorn adult és la pujada dels preus que tenen relació amb l'habitatge.

Aquesta proposició de llei vol garantir un preu estable de domicili. Andorra s'està convertint en un país de venda amb alta demanda per part dels turistes i de la gent estrangera que venen a residir al Principat. No obstant això, els joves andorrans considerem que el país, en un futur, només serà habitable per aquells que tinguin uns ingressos elevats. És per aquesta raó que el nostre objectiu és aturar l'augment dels preus dels lloguers.

Afortunadament, hi ha molts joves interessats a estudiar i residir aquí, però si la problemàtica no es redueix, és probable que aquests no hi puguin residir.

Tanmateix, l'article 33 de la Constitució andorrana especifica que els poders públics han de promoure les condicions necessàries per fer efectiu el dret de tothom a gaudir d'un habitatge digne. Sovint, els lloguers amb preus més baixos no representen un habitatge digne per a la població. També es pot observar que Espanya i França tenen preus més reduïts en la majoria de les zones habitables.

Aquesta llei podria col·laborar a millorar el país de cara al futur, cosa que permetria habitatges estables per a joves que vulguin residir a Andorra o ja ho facin. A més, preveu la creació de programes d'ajuts al lloguer destinats a joves menors de 35 anys i a persones en situació de vulnerabilitat, la qual cosa suposa una millora social que permet que els andorrans resideixin al seu país natal sense preocupar-se pels preus de lloguer.

Article 1. *Regulació dels preus de lloguer*

Els habitatges de nova construcció amb eficiència energètica hauran de llogar-se a un preu màxim de 10 euros per metre quadrat.

La resta d'habitatges destinats al lloguer hauran de situar-se dins d'una forquilla de preus entre 5 euros per metre quadrat i inferior a 10 euros per metre quadrat, en funció de les seves característiques i ubicació.

Aquesta xifra és coherent pel que fa al salari mínim que s'ha de guanyar, considerant altres béns essencials com ara el menjar, la llum i l'aigua.

Totes les famílies han de poder accedir als serveis essencials de salut i habitatge sense patir problemes econòmics.

Article 2. *Habitatges exempts de la regulació*

Cal reduir la proporció d'habitatges amb preus molt elevats o inassequibles. És important tenir en consideració que, encara que el país està destinat a persones amb ingressos alts, també hi ha persones que guanyen el salari mínim i no podran residir al país.

De cada deu habitatges disponibles al mercat, tres poden quedar exempts de les disposicions previstes a l'article 1. Aquests habitatges es consideren habitatges de luxe i, per tant, no han de respectar els límits de preu establerts en l'article anterior.

Article 3. *Programes d'ajuda al lloguer*

El Govern crearà programes específics d'ajuda al lloguer destinats a joves menors de 35 anys i a persones en situació de vulnerabilitat.

En l'atorgament d'aquestes ajudes es tindran en compte criteris econòmics i socials, amb l'objectiu de facilitar l'accés a un habitatge digne.

2.2. Proposició de llei per a l'ampliació de serveis i la millora de la qualitat de vida de la gent gran d'Andorra

Exposició de motius

A Andorra el percentatge de persones de 65 anys i més respecte la població total és del 15'5%, un percentatge similar a la resta de països de la Unió Europea que és del 20% de mitjana, i la tendència és que aquest vagi creixent.

La gent gran ha de poder disposar de serveis que l'acompanyin en el seu procés d'envelliment i per tant cal vetllar per a què hi hagin recursos i serveis suficients d'acord amb les seves necessitats i preferències.

L'objectiu principal d'aquesta Proposició de llei és millorar la qualitat de vida de la gent gran garantint una atenció de proximitat, igualtat d'oportunitats i recursos suficients i promovent la formació de cuidadors especialitzats.

Article 1

La gent gran ha de poder tenir accés i optar entre diferents serveis i recursos d'acord amb les seves necessitats i preferències, entre els quals, places residencials, places als centres de dia de la seva paròquia, habitatges tutelats i serveis d'atenció domiciliària.

Article 2

El Govern ha d'impulsar programes de suport domiciliari per facilitar que les persones grans puguin romandre a casa seva si és el seu desig i impulsar programes de promoció, prevenció i atenció a la salut per assegurar i mantenir l'autonomia de les persones grans el màxim de temps possible.

Article 3

El Govern, en col·laboració amb els comuns, ha de promoure la construcció de noves residències i centres de dia per a la gent gran d'acord amb les necessitats i les preferències que es detectin en cada parròquia.

El Govern ha de promoure la creació d'un títol estatal de formació professional en envelliment i cura de la gent gran.

S'encomana al Govern que faci el desplegament reglamentari d'aquesta Proposició de Llei i asseguri els recursos necessaris per a la seva aplicació efectiva.

2.3. Proposició de Llei sobre el Pla d'emergència davant els riscos naturals a Andorra

Exposició de motius

Actualment, a Andorra no existeix cap pla clar d'emergència davant les conseqüències dels riscos naturals als que està exposada la població d'Andorra. Tenint en compte que, amb el canvi climàtic i l'entorn del país, els desastres naturals són cada vegada més probables, creiem necessari un pla d'emergència escrit i la seva difusió entre els habitants d'Andorra per saber què fer en el moment que s'esdevingui una catàstrofe natural.

Per exemple, durant les inundacions de 1982, va haver-hi un total de 12 morts i 2 desapareguts, més els desperfectes en les infraestructures, habitatges i en el paisatge deixant un fort impacte emocional a tota la població del país.

Una altra catàstrofe que hauria pogut ser molt greu, va ser l'allau d'Arinsal l'any 1996, afortunadament no es va haver de lamentar cap víctima, però sí afectacions a habitatges i hotels.

Davant d'aquests riscos molts altres països del món ja compten amb un pla d'aquesta mena, com per exemple Alemanya o Filipines, que es basen en la coordinació dels serveis de seguretat i assistència mèdica a més de portar a terme mesures específiques que s'apliquen en funció de la situació o mobilització de recursos federals com "l'equipa".

Tot això posa en evidència que a Andorra encara no estem tan ben preparats com en altres llocs.

També hi ha estudis sòlids que mostren que Andorra no és immune als efectes del canvi climàtic i que alguns riscos naturals poden intensificar-se al llarg dels anys, com poden ser incendis, inundacions, desprendiments i allaus. No obstant això, no és segur que succeeixi un desastre natural d'aquesta mena, sinó que es tracta d'una probabilitat més elevada d'esdeveniments

extrems depenent de les condicions locals. Per això s'haurien de revisar a fons els plans actuals de protecció civil adoptant mesures similars als que ja s'apliquen en altres estats i garantir així un nivell més alt de protecció tant dels ciutadans d'Andorra com de les seves infraestructures.

Per això proposem aquesta llei, perquè el país sigui segur davant catàstrofes naturals, que la població pugui preparar-se per a totes les situacions que podrien provocar aquestes i que el Govern aporti els mitjans que calgui per estalviar els problemes i dificultats a la població.

Aquesta proposició de llei encomana doncs al Govern l'elaboració d'un mapa de riscos naturals del país i un pla d'emergència nacional. El text també regula un sistema d'alerta massiva a la població, plans de formació, simulacres i la creació d'un fons econòmic preparat per a quan hagi de ser utilitzat per reparar eventuais danys.

Article 1

El Govern ha d'elaborar i actualitzar periòdicament un mapa de riscos naturals del país i elaborar, conseqüentment, un pla d'emergència nacional.

Article 2

El Govern ha d'assegurar la difusió als habitants d'Andorra dels plans d'emergència a través de sistemes d'alerta massiva, pàgines en línia, xerrades o còpies físiques del pla d'emergència nacional que es difondran a tots els edificis públics, empreses i domicilis particulars.

Aquest pla d'emergència es durà a terme quan hi hagi una catàstrofe havent-hi un pla per cada desastre natural diferent.

El pla d'emergència d'Andorra inclourà els punts següents:

- a) **Suport dels serveis bàsics:** Difusió del mapa dels punts de protecció civil on es donarà suport mèdic i acollida a tota la població.
- b) **Mobilització de recursos públics:** el Departament de Protecció Civil ha de proporcionar la informació necessària i de manera accessible perquè cada ciutadà, empresa o edificis públic disposi del seu kit d'emergència.
- c) **Preparació prèvia:** el Departament de Protecció Civil proporciona formació i porta a terme simulacres com a preparació prèvia de la població per que sàpiga com actuar en els possibles casos de desastres naturals.
- d) **Sistema d'alerta massiva:** el Departament de Protecció Civil enviarà una alerta adaptada a cada situació d'emergència a tots els telèfons mòbils connectats a la xarxa telefònica d'Andorra.
- e) **Fons econòmic:** el Govern ha de constituir un fons econòmic preparat específicament per a la reparació dels danys causats per desastres naturals.

Article 3

El Govern ha d'establir convenis bilaterals amb els països veïns, especialment Espanya, França i Portugal, per donar assistència i cobertura en cas d'una situació d'emergència nacional on fos necessari evacuar a la població.

2.4. Proposta de llei per a la formació i ús responsable de la intel·ligència artificial en l'àmbit educatiu

Exposició de motius

Actualment la intel·ligència artificial (IA) és una part important del nostre dia a dia. És important que els joves aprenguin a utilitzar-la de manera segura i responsable. Per aquest motiu, és necessari que els estudiants rebin una formació que els permeti entendre-la i utilitzar-la de manera segura, crítica i responsable. El Principat d'Andorra no té una llei específica que estableixi com s'ha d'ensenyar o utilitzar la IA als centres educatius.

A França ja tenen normes que controlen com s'utilitza la IA a les escoles, i a Espanya estan fent proves per veure com aplicar-la. En canvi, a Andorra encara no hi ha cap llei que asseguri que tots els alumnes aprenguin sobre IA de manera segura i igual per a tothom. Per això, aquesta llei vol crear unes normes clares per ensenyar IA i per utilitzar-la correctament dins dels centres educatius.

Aquesta llei es basa en diferents articles de la Constitució d'Andorra. L'article 6 garanteix la igualtat de totes les persones davant la llei assegurant les mateixes oportunitats per a tothom; l'article 14 garanteix el dret a la intimitat, a l'honor i a la pròpia imatge, així com a la protecció contra les intromissions il·legítimes en la vida privada i familiar; l'article 20 reconeix el dret de totes les persones a una educació de qualitat; i l'article 12 garanteix la llibertat d'informació, de comunicació i d'expressió.

Article 1. Ensenyament de coneixements bàsics en intel·ligència artificial

Es fomentarà la realització de tallers i xerrades als centres de segona ensenyança, amb una periodicitat mínima d'una activitat per trimestre, amb la finalitat de reforçar la comprensió i l'ús responsable de la intel·ligència artificial.

La introducció d'aquests continguts es realitzarà de manera progressiva: en una primera fase s'impartiran coneixements de caràcter introductor i, en fases posteriors, aquests continguts es treballaran de manera transversal dins de les matèries ja existents, amb l'objectiu d'evitar un increment de la càrrega curricular de l'alumnat.

En tot cas, la incorporació d'aquests continguts haurà de garantir el manteniment i foment de la creativitat, del pensament crític i de les metodologies d'aprenentatge tradicionals prèvies a l'ús de la intel·ligència artificial.

Article 2. Ús responsable i protecció de dades

Es promourà la formació continuada del professorat en matèria d'intel·ligència artificial, amb la finalitat d'assegurar l'actualització permanent dels seus coneixements davant l'evolució tecnològica. D'aquesta manera, podran ensenyar-la i utilitzar-la a l'escola de manera segura i adequada i fomentar un ús crític d'aquestes eines entre els alumnes.

Igualment, es fomentarà la difusió d'informació pública i educativa a través d'internet i altres mitjans digitals d'accés públic, amb l'objectiu de contribuir a la lluita contra la desinformació i afavorir la verificació i el contrast de la informació.

Article 3. Ús responsable i protecció de dades

Les escoles només podran fer servir eines d'intel·ligència artificial que protegeixin adequadament les dades personals dels alumnes, respectin la privadesa i la igualtat, i s'utilitzin només amb finalitats educatives, sempre sota el control del professorat.

2.5. Proposició de llei de protecció de la salut mental digital dels joves del Principat d'Andorra**Exposició de motius**

En els últims anys, l'ús de telèfons mòbils, tauletes i xarxes socials ha canviat molt la manera com els joves d'Andorra es comuniquen, aprenen i es veuen a si mateixos. Aquests canvis han tingut coses positives, per exemple han facilitat la comunicació i la recerca d'informació, però també han comportat problemes, com l'addició a aquests dispositius, que afecten el benestar emocional dels adolescents i condiciona el seu desenvolupament personal.

Segons estudis fets en altres països, estar constantment a les xarxes socials fomenta les comparacions amb altres persones, la creació d'ideals de bellesa que no són reals i la necessitat de rebre molts "likes". Aquesta situació empitjora amb l'ús de filtres que canvien l'aspecte de les persones i amb continguts que les xarxes recomanen, com dietes extremes o models de bellesa que fan sentir pressió. Tot això ha provocat riscos en la salut emocional dels joves i ha fet augmentar els casos d'ansietat, estrès i baixa autoestima.

A més a més, a Internet un mateix s'exposa a continguts i discursos que poden condicionar les pròpies opinions i creences.

A Andorra les escoles i els professionals de la salut han notat que cada vegada hi ha més joves d'entre 12 i 18 anys amb problemes relacionats amb la imatge corporal, l'addicció al mòbil i la dificultat per controlar el temps que passen davant les pantalles.

Davant d'això, és important que Andorra creï lleis per protegir els menors i ajudar-los a fer un ús més segur de la tecnologia.

Aquesta Proposició de llei vol reduir els efectes negatius que les xarxes socials i altres plataformes digitals poden tenir sobre la salut mental dels menors i, al mateix temps, promoure un ús responsable i saludable del telèfon mòbil, sense prohibir-ne l'ús.

Article 1

Es prohibeix recomanar automàticament a menors continguts que fomentin comparacions tòxiques, dietes extremes o ideals estètics irrealistes.

Les empreses de telecomunicació han de disposar de sistemes per detectar aquest tipus de publicacions i restringir-ne l'accés als menors així com indicar clarament quan una imatge o vídeo ha estat modificat amb filtres que alteren l'aparença física, amb el següent avís obligatori: "Aquesta imatge inclou alteracions digitals de l'aparença física".

Les empreses de telecomunicació també han de mantenir un registre actualitzat dels filtres utilitzats i l'han d'entregar a les autoritats andorranes quan aquestes ho sol·licitin.

Article 2

Per tal de prevenir les addiccions, els cassos de ciberassetjament, la pèrdua de privacitat, les distraccions excessives, les estafes i reduir els danys que pot comportar un mal ús dels telèfons mòbils, s'han d'oferir formacions innovadores, ja des de l'etapa de primària, i donar eines per fomentar-ne un ús responsable i facilitar la reducció progressiva del seu ús.

Article 3

Andorra Telecom ha de continuar oferint eines de benestar digital, com poden ser límits de temps d'ús i avisos de descans. El Mode Jove ha de reduir el nombre de notificacions i prioritzar continguts positius. El Govern d'Andorra ha de controlar el compliment i aplicar sancions.

2.6. Proposició de llei sobre el nou impacte de la intel·ligència artificial a Andorra: Reptes i plantejaments

Exposició de motius

La intel·ligència artificial (IA) està transformant tots els àmbits de la societat, oferint grans oportunitats, però també reptes importants. Aquesta nova realitat ens genera molts dubtes que ara per ara són importants.

La intel·ligència artificial (IA) ofereix una oportunitat única per elevar la competitivitat d'un país, augmentar l'eficiència en la gestió pública i impulsar sectors clau com ara la salut, l'educació i el turisme. Ara bé, aquesta també comporta alguns inconvenients com ara els riscos per a la privacitat o l'ús indegut de dades, entre d'altres.

Tot i així la IA també té coses molt positives: pot fer que les tasques siguin més ràpides i ajuda a evitar alguns errors. A Andorra ja es treballa en aquest tema, amb un codi ètic aprovat l'any 2024.

A més, cada any apareixen noves eines i aplicacions que poden ser útils per al país, i per això és important estar preparats. També cal conscienciar la població perquè entengui com funciona aquesta tecnologia i quins beneficis pot aportar. És essencial que el govern i les empreses treballin conjuntament per garantir un desenvolupament segur i responsable.

En conclusió, la intel·ligència artificial pot ajudar molt Andorra a millorar i avançar, però també té riscos que s'han de controlar. Si s'utilitza de manera responsable, protegint les dades i formant la gent, la IA pot ser una eina molt útil per al futur del país. El més important és saber trobar un bon equilibri entre els avantatges i els inconvenients. Per això, disposar d'una regulació clara és fonamental per assegurar que aquesta tecnologia s'aprofita de manera positiva.

Aquesta llei defineix que s'entén per ús indegut, excessiu o no justificat de la IA i apel·la als principis que han regir el bon ús de la intel·ligència artificial a Andorra. També es preveu que el Govern fomenti programes de formació així com la creació d'un departament d'informació específic relatiu al benestar digital en la IA a cada parròquia.

Finalment la llei també contempla un règim sancionador.

Article 1

Els programes d'intel·ligència artificial (IA) han de comptar amb els seus propis filtres i controls per evitar un ús indegut, excessiu o no justificat de dades personals.

S'entén que exerceix un ús indegut, excessiu o no justificat qui utilitzi contingut perjudicial, de caràcter violent, sexual, que ataqüi la integritat física de les persones o que suposi qualsevol tipus de suplantació d'identitat.

L'ús de la IA a Andorra s'ha de basar en els principis següents:

Respecte a la dignitat humana i als drets fonamentals

Transparència en el funcionament dels sistemes d'IA

Protecció de les dades personals, responsabilitat i supervisió humana.

Article 2

El Govern fomentará programes de formació obligatòria en competències digitals a les escoles. Aquestes formacions han de ser periòdiques, amb un mínim de dos sessions per curs escolar, interactives i amb una part teòrica i una altra part pràctica.

També es fomentaran programes gratuïts de formació destinats a tota la població amb caràcter presencial o digital.

El Govern, en col·laboració amb els comuns, posarà a disposició, a cadascuna de les parròquies, un departament d'informació específic relatiu al benestar digital en la IA.

Article 3

Les sancions seran considerades de caràcter lleu, greu o molt greu en funció dels tipus penals regulats al Codi Penal.

En qualsevol de les infraccions comeses, la persona infractora haurà de cursar de manera obligatòria una formació sobre el bon ús de la Intel·ligència artificial.

3. AVÍS

El proper dia 25 de març del 2026, dimecres, a les 9.15 h, se celebrarà la sessió plenària del 24è Consell General dels Joves, amb l'ordre del dia següent:

1. Examen i votació de la Proposició de llei per a la reducció dels preus de l'habitatge.
2. Examen i votació de la Proposició de llei per a l'ampliació de serveis i la millora de la qualitat de vida de la gent gran d'Andorra.
3. Examen i votació de la Proposició de llei sobre el Pla d'emergència davant els riscos naturals a Andorra.
4. Examen i votació de la Proposició de llei per a la formació i ús responsable de la intel·ligència artificial en l'àmbit educatiu.
5. Examen i votació de la Proposició de llei de protecció de la salut mental digital dels joves del Principat d'Andorra.
6. Examen i votació de la Proposició de llei sobre el nou impacte de la intel·ligència artificial a Andorra: Reptes i plantejaments.

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 17 de març del 2026.

Carles Ensenyat Reig
Síndic General